

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : 84973951-010.06.02-5603228

23.01.2023

Konu : Deniz Kirliliği Denetim Personeli

**GEMİ KAYNAKLI DENİZ KİRLİLİĞİNİN DENETİMİNDE GÖREVLENDİRİLECEK
PERSONELİN NİTELİKLERİ İLE BU PERSONELE VERİLECEK EĞİTİME
İLİŞKİN GENELGE
(2023/4)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Dayanak**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Genelgenin amacı, Türkiye'nin yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümlerine uyulup uyulmadığının denetlenmesi için yetki devri yapılan kurumlarda görevlendirilecek olan deniz kirliliği denetim personelinin nitelikleri ile bu personele verilecek çevre ve denetim eğitiminin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Genelge, gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğinin tespiti için Bakanlıkça yetki verilmiş kurum ve kuruluşları, bu kurum ve kuruluşlarda görevlendirilecek olan deniz kirliliği denetim personelinin ve bu personele eğitim verecek olan eğitimcilerin niteliklerine ilişkin esasları ve bu personelin sertifikalandırılmasında uygulanacak olan usulleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Genelge, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12'nci ve 24'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**İKİNCİ BÖLÜM
Gemi Kaynaklı Deniz Kirliliğinin Tespiti İçin Görevlendirilen Çevre Denetçilerinin
Nitelikleri ve Eğitimi**

Deniz Kirliliği Denetçilerinde Aranacak Nitelikler

MADDE 4- (1) Gemilerin sebep olduğu ihlalin tespiti için görevlendirilecek denetim elemanlarının en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının Mühendislik Fakültesi, Su Bilimleri Fakültesi, Kimya veya Biyoloji Bölümlerinden birinden mezun olmaları esastır.

(2) Denizcilik Yüksek Okulu, Deniz Bilimleri, Denizcilik Fakültesi, Deniz Harp Okulu, Deniz Astsubay Meslek Yüksekokul (önceki yıllarda Astsubay Sınıf Okulundan mezun olanlar dâhil) ve Çevre Koruma ve Kontrol Meslek Yüksek Okulu mezunları da deniz kirliliği denetçisi olarak görevlendirilebilir.

(3) 10.05.2010 tarihli ve 2010/8 sayılı Genelge kapsamında, daha önce denizcilik ve/veya deniz kirliliği denetimi konusunda en az iki yıl fiili deneyime sahip, asgari iki yıllık yüksekokul mezunu olan ve deniz kirliliği denetçisi olarak görevlendirilen personelin görevlendirmeleri devam edecektir.

(4) 10.05.2010 tarihli ve 2010/8 sayılı Genelge kapsamında, Bakanlığın yetki verdiği eğitim kurumları tarafından 6. maddede belirtilen eğitim konularını içerecek şekilde verilen sertifika programlarına katılarak sertifika alanların sertifikaları geçerlilik süresi zarfında geçerli olup, vize edilmesi işlemleri 5. maddenin (2) bendine göre yapılacaktır.

Deniz Kirliliği Denetçilerinin Eğitimi ve Belgelendirilmesi

MADDE 5- (1) Deniz kirliliği denetçilerinin eğitimleri Bakanlık ve/veya Bakanlıkça yetkilendirilen kurumlar tarafından verilir. Düzenlenecek olan bu eğitim programı sonrasında yapılacak sınavda başarılı olanlara 5 yıl geçerli olmak üzere **“Deniz Kirliliği Denetçisi”** belgesi verilir.

(2) Sertifika geçerlilik süresi içerisinde en az 450 gün fiili denetim yaptığı kurumu tarafından Bakanlığa bildirilen deniz kirliliği denetim personeli yeni bir eğitim almasına gerek kalmaksızın sertifikası 5 yıl süre ile vize edilir. Ancak, yukarıda ifade edilen şartları sağlamayan personelin sertifikalarının vize edilmesi için bu eğitim programına yeniden katılması gerekmektedir. Aksi takdirde sertifika hükümsüz kalır.

Eğitim Programının Esasları ve Yöntemi

MADDE 6- (1) Yetki devri yapılan personel için uygulanacak olan eğitim programı aşağıda yer alan konuları kapsar.

Eğitim Konuları	Eğitimin Süresi
Deniz Çevresinin Ekolojik Yapısı ve Kirlilik	En az 4 saat
Deniz Kirliliği Konusunda Ulusal Mevzuat	En az 6 saat
Uluslararası Düzenlemeler	En az 4 saat
Gemilerin Denetiminde Uygulanacak Mevzuat Hükümleri	En az 4 saat
Gemi Terimleri, Gemide Kirleticilerin Bulunduğu Yerler ve Deşarjları	En az 4 saat
Kirleticilerin Bulunduğu Yerlerin Uygulamalı Olarak Gösterimi	En az 4 saat
Numune Alma, Muhafaza ve Taşıma Usul ve Esasları	En az 4 saat
Numune Alma Usullerini Uygulamalı Olarak Gösterimi	En az 4 saat
Uygulama Çalışması.	En az 8 saat

(2) Eğitim, teori ve pratik bütünleştirilecek şekilde verilecektir. Denetim anında ve öncesinde yapılacak planlama çalışmaları ve uygulanacak stratejilerin belirlenmesi, denetim kayıtlarının hazırlanması, belgelenmesi ve denetim sonuçlarının değerlendirilmesi aşamalarını kapsayan süreçler adım adım uygulamalı örneklerle ele alınacaktır.

(3) Eğitim programı sonrasında yapılacak sınavda 100 tam puan üzerinden 70 puan alanlar başarılı sayılarak **“Deniz Kirliliği Denetçisi”** belgesi verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğiticilerde Aranacak Nitelikler ve Yetki Devri Yapılan Kurumların Yükümlülükleri

Eğiticilerde Aranacak Nitelikler

MADDE 7- (1) Eğitim programı kapsamında düzenlenecek eğitimlerde görev alacak eğiticilerin aşağıda ifade edilen nitelikleri taşıması gerekmektedir:

- a) Eğiticilerin konusunda asgari yüksek lisans derecesine sahip olması tercih edilmekle birlikte, bulunmaması halinde konusunda asgari 5 yıl deneyim sahibi olan lisans mezunları tarafından verilmesi,
- b) Numune alma, muhafaza ve taşıma usul ve esasları konularında görevlendirilecek olan eğiticilerin, laboratuvar çalışmaları konusunda deneyimli, bu alandaki ulusal ve uluslararası standartlar hakkında bilgi sahibi olması,
- c) Deniz çevresinin ekolojik yapısı ve kirlilik ile numune alma, muhafaza ve taşıma usul ve esasları konularında eğitim verecek eğiticilerin Çevre Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Kimya Bölümü veya Biyoloji Bölümlerinden mezun olması,
- ç) İlgili mevzuat ve deniz hukuku konularını anlatacak eğiticilerin Çevre Mevzuatı ve uluslararası denizcilik sözleşmeleri konusunda bilgi ve deneyim sahibi olması,
- d) Gemi Terimleri, Gemide Kirleticilerin Bulunduğu Yerler ve Deşarjlarına ilişkin eğitim verecek eğiticilerin Gemi İnşaat veya Gemi Makine Mühendisliği mezunu olması veya gemilerde fiilen Başmühendis/Başçarkçı olarak görev yapması gerekmektedir.

Yükümlülükler

MADDE 8- (1) Yetki devri yapılan kurumlar yapacakları denetimleri “Deniz Kirliliği Denetçisi” sertifikasına sahip denetim personeli ile gerçekleştirmek zorundadırlar.

(2) Yetki devri yapılan kurumlar tarafından görevlendirilecek denetim elemanları, yapılacak eğitim programlarına katılarak Deniz Kirliliği Denetçisi sertifikalarını yetki devri tarihinden itibaren altı ay içerisinde almak zorundadırlar. Bu süre sonunda sertifikasız personel deniz kirliliği denetimlerinde görevlendirilemez.

(3) Eğitim programına katılarak başarılı olan her denetim görevlisi için Ek-1’de formatı belirtilen kimlik kartları kurumları tarafından düzenlenir. Bu kimlik kartlarının görev süresi içinde yakada takılı bulundurulması zorunludur.

(4) Yetki devri yapılmış olan kurumlar, yapacakları deniz kirliliği denetimlerinde görevlendirecekleri personelin isim ve sertifika geçerlilik sürelerini her yılın aralık ayında Bakanlığa bildirmekle, geçerliliği dolmuş sertifikaları geri alıp saklamakla yükümlüdür.

Yürürlükten Kaldırılan Genelge

MADDE 9 – (1) Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı’nca yayımlanan 10.05.2010 tarihli ve 2010/8 sayılı Gemilerden Kaynaklanan Deniz Kirliliğinin Kontrolünde Görevlendirilecek Olan Deniz Kirliliği Denetim Personeli İle Bu Personele Verilecek Eğitime İlişkin Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Genelge, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Deniz kirliliğinin önlenmesi için bu Genelgenin yetki devredilen kurumlar tarafından yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde uygulanması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

Ek-1: Deniz Kirliliği Denetçisi Kimlik Kartı Örneği (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- İçişleri Bakanlığı (Sahil Güvenlik Komutanlığı)
- Türkiye Çevre Ajansı
- Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Bilgi:

- Denize kıyısı bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri
- Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı

EK – 1
DENİZ KİRLİLİĞİ DENETÇİSİ KİMLİK KARTI

ÖN YÜZ

	<p>T.C. YETKİLİ KURUM ADI DENİZ KİRLİLİĞİ DENETÇİ KİMLİK KARTI</p>	<p>YETKİLİ KURUM LOGOSU</p>
<p>Fotoğraf (Üzeri soğuk mühürlü)</p>	<p>Kurum Adı: (Name of Institution) Adı ve Soyadı: (Name and Surname) T.C. Kimlik No: (Identification Card Number) Görevi: (Function) Kurum Sicili: (Institution Number) Sertifika Kurumu: (Certification Institute)</p>	

ARKA YÜZ

<p>- Bu kart gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğini denetlemekle görevlendirilenlere verilir. - Bu kart sadece sahibi tarafından kullanılabilir. - Kimlik yerine kullanılmaz. Veriliş Tarihi : Geçerlilik Süresi :</p>
<p>ONAY ADI SOYADI UNVANI İMZA</p>